

filologiya fanlari doktori, professor
Hamid G'ulomovich Ne'matov
tavalludining 80 yilligiga bag'ishlanadi

FILOLOGIK TADQIQOTLAR: MUAMMO VA YECHIM mavzusida xalqaro ilmiy-nazariy anjuman MATERIALLARI

2021-yil 22-noyabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
DAVLAT TILINI RIVOJLANTIRISH DEPARTAMENTI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETI
BUXORO VILOYATI PEDAGOG XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH
VA QAYTA TAYYORLASH INSTITUTI**

**“FILOLOGIK TADQIQOTLAR: MUAMMO VA YECHIM”
mavzusida xalqaro ilmiy-nazariy anjuman
materiallari**

(filologiya fanlari doktori, professor Hamid G‘ulomovich Ne‘matov
tavalludining 80 yilligiga bag`ishlanadi)

**«ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: ПРОБЛЕМА И
РЕШЕНИЕ»**

**материалы международной научной конференции
(доктор филологических наук, профессор Хамид Гуломович
Нематов
посвящается к 80-летию со дня рождения)**

**“PHILOLOGICAL RESEARCH: PROBLEM AND SOLUTION”
international scientific conference**

(doctor of Philology, Professor Hamid Gulomovich Nematov
dedicated to the 80th birthday anniversary)

Buxoro – 22-noyabr, 2021-yil

amaliyotda nomi qo‘rquv, uyat, noqulaylik, nafrat kabi salbiy hissiyot tug‘diradigan fiziologiya, kasallik nomi va u bilan bog‘liq voqea-hodisalar bo‘ladi. Mana shunday birliklar nutqda evfemalashadi. Masalan, **bod chiqarmoq** o‘rnida **yel ajralmoq** birikmasi qo‘llanadi: *Og‘riq ovqat iste‘mol qilingandan keyin kuchayadi, najas va yel chiqargandan so‘ng esa kamayadi*³³. Odatda, **qisir** o‘rnida **bepusht** so‘zini qo‘llash holatlari ham uchraydi: *Bepushtlik hamda jinsiy hayotdagi turli muammolar sababli shifoxonamizga murojaat etuvchilar ko‘pchilikni tashkil etadi*³⁴.

Nutq evfemizatsiyasiga lingvistik yondashuv evfemizm qo‘llashning belgi, ishora va shart-sharoitlarini aniqlashi haqida oldingi tadqiqotlarimizda to‘xtalgan edik. Bunda so‘zlovchi (shifokor) evfemik birlikni tanlar ekan, qanday sharoitda qaysi birlikni tanlashi bemor yoki uning yaqinlariga yetkazayotgan axborotini o‘z maqsadiga muvofiq ravishda tinglovchiga noqulaylik, og‘riq hissini paydo qilmay yetkazishni ko‘zlaydi. Masalan, uyat a‘zolar **orqa chiqaruv yo‘li, jiddiy a‘zolar, nozik sohalar, qorinning pastki qismi, peshob chiqarish kanali** kabi so‘z birikmalari bilan almashtiriladi: *Orqa chiqaruv yo‘li gigiyenasida maxsus yuvish vositalardan foydalanish tavsiya qilinmaydi. Nozik sohalar uchun sochiqlar ham toza, yumshoq va eng asosiysi, shaxsiy bo‘lmog‘i zarur*³⁵.

Demak, kasbiy muloqotda evfemik birliklardan foydalanish vaziyat, sharoit, muhit, auditoriya omillari bilan bog‘liq bo‘ladi. Nutqning evfemalashishi – so‘zlovchining nutq madaniyatini, kasb egasining professional mahoratini ko‘rsatib beruvchi omillardan biri. Kasbiy mahorat talab qilinadigan vaziyatda har bir xodim inson omilini birinchi o‘ringa qo‘yishi, nutqini nazorat qilishi, fikrini nazokatli, latofatli ifodalashi uning ma‘naviy olami ko‘zguvidir. Zero bir og‘iz shirin so‘z tushkunlikka tushgan har qanday insonning ruhiyatini ko‘tarib, unga xush kayfiyat baxsh etadi. Dono xalqimiz bejizga “Kasal ko‘rsang, ko‘ngil ko‘tar” demagan.

Adabiyotlar:

1. Арапова Н.С. Эвфемизмы // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. – М.: Сов. энциклопедия, 1990. – 683 с.
2. Булаховский Л.А. Табу и эвфемизмы // Булаховский Л.А. Введение в языкознание. Ч.2. – М., 1953. – С. 50.
3. Крысин Л.П. Эвфемизмы в современной русской речи // Русский язык конца XX столетия. – М.: Языки рус. культуры, 1996. – С. 65-72.
4. Лингвистический энциклопедический словарь. / О.С.Ахмановой. – 2-е изд., стер. – М : УРСС : Едиториал УРСС, 2004. – 571 с.
5. Shifo-info”, 2017, №39, 50-b.
6. Salomatlik sirlari, 2019, №12,19Б

“МУҚАДДАС” ҚИССАСИНИНГ БАДИИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ

DOI: 10.53885/edinres.2021.73.96.018

Орзигул Хайриддиновна Ганиева

Бухоро давла университети инглиз
адабиёти ва стилистика
кафедраси катта ўқитувчиси

Феруз Бахтиёрович Садуллаев

Бухоро давла университети инглиз
адабиётшунослиги
кафедраси катта ўқитувчиси

Аннотация: *Одил Ёқубов ўзбек адабиётига юксак ҳисса қўйган забардаст адабиёт вакилидир. Мазкур мақолада муаллифнинг илк ижод намунаси саналган*

³³ Shifo-info”, 2018, №23, 31-b.

³⁴ Shu manbaa

³⁵ Salomatlik sirlari, 2019, №12,19Б

“Муқаддас” қиссасининг бадий хусусиятлари - мавзу, гоя, конфликт, сарлавҳа, қаҳрамон, хусусан бош қаҳрамон тасвири таҳлилга тортилади.

Таянч сўзлар: *Одил Ёқубов, реалист, қисса, мавзу, гоя, конфликт, сарлавҳа, қаҳрамон, инсон, жамият*

Одил Ёқубов ўзбек романчилигининг тараққиётига сезиларли ҳисса қўшган ижодкорлардан биридир. Унинг асарларида инсоний муносабатлар, давр ва шахс тақдири масалалари чуқур таҳлил қилинади. Одил Ёқубов ўз ижоди давомида бир қанча эскирмайдиган, вақт-соати ўтгандай кўринса-да, китобхоннинг қорига ярай берадиган асарлар яратиш бахтига муяссар бўлган адибдир [4; 588]. “Муқаддас” қиссаси ҳам ана шундай йиллар силсиласи давомида ўз жозибасини йўқотмаган, энг муҳими, ёзувчининг бош эстетик принципларини белгиловчи асарлардан саналади.

О.Шарафиддинов қайд этишича, қиссага жозоба бахш этган, уни ўша йиллардаги адабий ҳаётда салмоқли воқеа даражасига кўтарган, китобхонлар оммасининг меҳрини қозонишига сабаб бўлган нарса шуки, ёзувчи эҳтироссиз, лоқайд баёнчиликдан воз кечиб, тасвирланаётган воқеаларнинг моҳиятини тадқиқ қилиш йўлидан боради ва бунинг натижаси ўларок, муҳим ҳаётий муаммоларни ўртага ташлайди [5;196]. Қиссанинг сюжет тўқимасида бош қаҳрамонларнинг шахсий ҳаёт йўлларида тараққиёт пиллапоясига ўтишларидаги қийинчиликлари реал бўёқларда акс эттирилади. Қисса композицион жиҳатдан экспозиция, ўн икки боб ва эпилогдан иборат. Экспозицияда давр руҳияти, бош қаҳрамон ҳақида қисқа, аммо аниқ тасвир берилади. Қолган бобларда эса Шарифжоннинг ўқишга кириш учун ҳужжат топширишидан тортиб, Муқаддас билан танишуви, севги тарихи, Шарифжоннинг ўз шахсий манфаатини устун қўйиши, имтиҳонлардаги қинғир ишларга қадар воқеалар баён этилади. “Муқаддас” қиссасидаги конфликт салбий ва ижобий кучлар ўртасидаги кескин зиддиятлардан эмас, балки ҳаёт мураккабликлари, жамият таъсирида бош қаҳрамон қалб туйғулари курашидан иборатдир. Ҳақиқатдан ҳам, шахсий манфаатларини жамият манфаатларига бўйсундира олмай, тўсиқларни енгиб ўта олмаган Шарифжон мағлубиятга учраб, бир умрга татийдиган сабоқ олади.

Одил Ёқубов қиссада даврнинг актуал ҳаёт материалига – кўпчиликнинг ҳаёлида юрган, одамларга тинчлик бермаётган масала – виждон поклиги билан нопоклик орасидаги зиддиятга мурожаат этади [6;297]. Кишилараро муносабатларга худбинлик аралашиб қолгудек бўлса, бу фақат битта-иккита одамга эмас, балки ҳаёт тарзимизга, жамиятимизнинг асосига зарар келтиришини кўрсатади. Энг муҳими, адиб худбинликнинг нақадар хавфли иллат эканини ана шундай шахслар онгига етадиган, уларга таъсир қиладиган даражада ифодалаб беради. О.Шарафиддинов таъкидлашича, инсон ўзи танлаган ҳаёт йўлидан адашмай ўтиши учун илк қадамлариданоқ юксак маънавий принципларга амал қилиши, уларни доғ туширмай пок сақлаши керак. Улар одам учун энг муқаддас нарсалар бўлиши керак. Улардан чекиниш ёки уларга хиёнат қилиш одамга оғир изтироблар, мушкул мусибатлар келтиради [5;196]. Қисса икки ёшнинг бахтсизлиги билан якунланади, чунки улар ҳаётларидаги принципларига қарши бордилар, айникса, бош қаҳрамон Шарифжон ҳам севгисига, ҳам муваффақиятга эришиш йўлида ҳасадчи инсонга айланади. Бироқ у асар сўнгида иккаласидан ҳам мосуво бўлади.

“Муқаддас”да Одил Ёқубов ҳаётнинг ўзидан олган завқини, ўз юрак дардини, хаяжонларини изҳор этади, ўзи қаламга олган ҳаёт ҳодисаларини, персонажлар қалби ва руҳиятини мураккаблиги, зиддиятлари, чинакам нафосати билан китобхонга етказа олади [2;104]. Адиб воқеаларни тасвирлаш, образларни танлаш орқали бир қатор мавзулар ёрдамида ўз нуқтаи назарини намоён этади:

№	Мавзу	Қиссада тасвирланиши
1.	<i>оила</i>	Шарифжоннинг оилавий муносабатлари, онаси ва ўғай отаси билан алоқаси
2.	<i>муҳаббат</i>	Шарифжон ва Муқаддаснинг севгиси

3.	<i>бахт</i>	бош қаҳрамонларнинг ўзаро самимий муносабат қурган даврдаги ҳислари
4.	<i>дўстлик</i>	Шарифжоннинг ҳар қандай қийин вазиятларда ёрдамга тайёр дўстлари
5.	<i>хиёнат</i>	Шарифжоннинг ўзи билмаган ҳолда хиёнат қилиши, Муқаддаснинг умидли келажагини бузиши
6.	<i>коррупция</i>	жамиятда илдиз отган иллатлардан бири сифатида Салим Каримовичнинг имтиҳонда қилган қинғир ишлари
7.	<i>лоқайдлик</i>	жамиятдаги бефарқ инсонлар тасвири

Одил Ёқубов сабр, матонат, адолат, ирода, ҳалоллик, поклик, айниқса, қалб поклиги каби туйғулар муқаддас эканлигини таъкидлайди, дўстлик ва муҳаббат инсон ҳаётида фақат соф муносабатлар асосида қурилишини китобхонга уқтиради, қиссада илгари сурилган ҳар қандай вазиятда инсон бўлиб қолиш лозим, деган концепция кишини ром этади.

А.Чехов таъбири билан айтганда, ғоя бадиий асар тақдирини ҳал қилувчи негиздир [3;122]. Кўриниб турибдики, Одил Ёқубов асарини узоқ кузатувлар, воқеаларни таҳлил қилиш, муаммолар илдизини ўрганиш асосида ёзган. “Муқаддас”да Муқаддаснинг аянчли қисмати, Шарифжоннинг адолатсизликка қарши исёни, мустамлака жамият инсон ҳаётини вайрон қилиши акс эттирилади. Шу боисдан, гарчи асар сўнгидаги кулфатлар қаҳрамонлар хатоси туфайли содир бўлса ҳам, уларнинг тақдири китобхонни бефарқ қолдирмайди. Аксинча, ўқувчининг қалбида уларга нисбатан ачиниш туғилади. Муаллиф жамиятдаги маънавий ва ахлоқий муаммоларга ўз муносабатларини шу тарзда ифодалайди.

Табийки, ҳар бир ёзувчи ўз бадиий ниятини амалга ошириш, мақсад қилган мавзу ҳамда муаммоларини китобхонга етказиш учун конфликтдан унумли фойдаланади. Ёзувчи инсон ва жамият муносабатлари тасвирида конфликт турларини моҳирона қўллагани боис, ҳукмрон жамият зиддиятлари, унинг шахс тақдирига бевосита таъсири, инсонлар тақдирининг тубдан ўзгариб кетиши, инсонлараро ҳамда гуруҳлараро ўзаро мураккаб муносабатларни чуқур англаш имконини беради. Ҳ. Умунов таснифлашча, конфликт – психологик (руҳий), ижтимоий ва шахсий конфликт турларига бўлинади [3;123]. “Муқаддас” қиссасида ҳар учала конфликт турларини учратамиз. Шарифжон ўғай отасига, институт ўқитувчиларига ва дўстларига қарши турганида мазкур конфликтларнинг барча турларини кузатамиз:

№	Конфликт тури	Қиссада тасвирланиши
1.	<i>Шахсий конфликт</i>	<i>Шарифжон ўғай отасига қарши</i> – Шарифжон ўғай отаси билан муносабати яхши бўлмагани сабабли унинг ишларига аралашини истамайди. Бироқ асар сўнгида Шарифжон Салим Каримович илтимоси билан Муқаддаснинг ўрнига талабалikka қабул қилинганлиги ойдинлашади.
2.	<i>Психологик (руҳий) конфликт</i>	Одил Ёқубов асарларида, асосан, психологик (руҳий) конфликт етакчилик қилади. “Муқаддас” қиссасида ҳам Шарифжон ёлғиз қолганида Муқаддас ҳақида ўйлайди, ички бир туғён қаҳрамонни қизга бўлган муносабатларини намоён этади. Шарифжон Муқаддас билан бирга бўлиши, умр йўлларини бирга тутатиши каби ширин хаёллар оғушида вақт ўтказади.
3.	<i>Ижтимоий конфликт</i>	<i>Шарифжон ҳамкасбларига қарши</i> – Шарифжон институтга ўқишга киришни истаганида, ҳамкасблари қаршилиқ кўрсатадилар, у эса ўз мақсадида қатъий туриб курашади.

Одил Ёқубов қиссасининг сарлавҳаси ҳам ўқувчи диққатини дарҳол тортади. Унда муаллиф фикрларининг, бош ғоя ва асосий мазмуннинг ифодасини кўрамайди. Муаллиф

қиссани бош қаҳрамонларидан бирининг номи билан атайди. Муқаддас – институтга ўқиш учун узоқ қишлоқдан келган ёш қиз. У оиласининг ягона фарзанди, отасининг келажакка бўлган ишончи ҳамда умиди. Муқаддас софлик, гўзаллик, самимийлик, муҳаббат, ҳалоллик ва виждон рамзи, жамият шундай инсонни завоқ қилади. Ёзувчи ҳар бир инсон ҳаётида юқорида санаб ўтилган туйғулар бебаҳо экани, уларни қадрлаш, асраб-авайлаш муҳим эканлиги, улар муқаддаслигига ишора қилади. Шарифжон ҳам мазкур самимий ҳисларни сақлай олмагани боис суюкли кишисидан айрилади.

Одил Ёқубовнинг Муқаддаси бир қарашда итоаткор, камгап ва тажрибасиз гўр қизга ўхшайди. Унинг оиласи, отаси ва онаси, дўстларига меҳри чексиз. Янги ҳаёт бўсағасида турган ёшгина қизнинг орзулари бепоён, дунёқараши кенг ва беғубор ёшликнинг мутлақ тимсоли. *“Унинг чеҳрасида, ҳатто бутун қиёфасида ҳали гард юқмаган ёшлик ва беғубор қизлик иффати барқ уриб”* туради [1;336]. Муқаддаснинг Шарифжонга бўлган ҳамдардлиги унинг яқин инсонларига бўлган фидойий муносабатини ифодалайди. Маъсума қизнинг жонқуярлиги, илиқ муомаласи уни ўзга қизлардан ажратиб турувчи хислатларидан биридир. Чунки Муқаддас шу қадар хушмуомалаки, у *“буйруқ бермас, у фақат илтимос қилар”* эди [1;347]. Бир сўз билан айтганда, у баркамол инсон рамзи сифатида гавдаланади, чунки *“унинг чеҳрасидаги поклик, беғубор қизлик иффати, ҳам тортиниб, ҳам севиниб гапиришлари кишини қандайдир софликка, самимийликка ундарди”* [1;364]. Аммо воқеалар чигаллашган сари, Шарифжон қийинчиликларга дуч келган сайин Муқаддаснинг қатъияти, кескинлиги ошиб боради, Шарифжонга мадад беришга, қўллаб-қувватлашга ҳаракат қилади. Шу боисдан қисса сўнгида ўзаро муносабатлардаги якуний ҳал қилувчи қарор Муқаддас томонидан амалга оширилади. *“Бу бир ой менга катта сабоқ бўлди. Ақлим кирди. Ниҳоят шуни ҳам тушундимки, олдин ишлаб, кейин ўқиш фақат меҳнатни ҳурмат қилиш ва чиниқиш учунгина эмас, одам таниш учун ҳам зарур экан”* дея, Шарифжон билан муносабатларига нуқта қўяди [1;413]. Одил Ёқубов Муқаддаснинг тилидан Шарифжонга ўхшаган кўплаб йигитларга қарата ўз фикрини ёритади. Чунки *“халқнинг «Инсофли одам ошини ер; инсофсиз бошини» деган мақолида мужассамланган ҳаётнинг энг улуг қонунларидан бири”* бош қаҳрамон Шарифжон учун ҳам яхши ҳаётий сабоқ бўлди [1;414].

Реалист ёзувчи Одил Ёқубов ҳаёт ҳақиқатини ўз қиссасида акс эттира олди. Ижодкор рамзий маънога эга қисқа ва лўнда сарлавҳа танлар экан, китобхоннинг диққатини қиссанинг биринчи мисралариданоқ жалб қила олди, конфликтнинг барчасидан фойдаланиш негизида аёл қаҳрамон Муқаддаснинг сабри ва бардошини имтиҳон қилади. Аммо Муқаддас ўзининг инсоний шаъни ва қимматини сақлаб қолиб, Шарифжонга ҳаёт йўлларида маёқ бўла оладиган сабоқ беради. Мазкур қисса ўз бадиияти билан китобхонни жалб этиш билан бирга, унинг қалбидан жой олади.

Адабиётлар:

1. Ёқубов О. Кўҳна дунё. Сайланма. Биринчи жилд. – Т., 1986. – Б.336.
2. Норматов У. Ижод сеҳри. – Т.: Шарқ, 2007. – Б.104.
3. Умуров Ҳ. Адабиётшунослик назарияси. – Т., 2004. – Б.123.
4. Шарафиддинов О. Ижодни англаш бахти. – Т.: Шарқ, 2004. – Б.588.
5. Шарафиддинов О. Истеъдод жилолари. – Т., 1976. – Б.196.
6. Қўшжонов М. Сайланма. Биринчи жилд. – Т., 1982. – Б.297.
7. Ganieva, O. K. (2020). The essential literary criticism of John Steinbeck's "The pearl" and Odil Yakubov's "Mukaddas". ISJ Theoretical & Applied Science, 05 (85), 747-750.

Atouullo Rakhmatovich Akhmedov, Sevara Mahmud qizi Po‘latova. Arealogiya tushunchasi haqida.....	100
Odiljon Bozorov. Til nazariyasini shakllantirish va boyitishda falsafiy kategoriyalar metodologiyasi	102
Nodira O‘tkir qizi Boltayeva. Tabassum kommunikativ-emotsional aloqa vositasi sifatida	105
Nazora Jo‘rayevna Bekova, Zarina Raxmiddinovna Sayliyeva, Feruza Sohob qizi Saidova. “G‘aroyib us-sig‘ar” devoni tarkibidagi bir g‘azal tahlili	108
Nazora Bekova, Shahlo Halimova. Navoiyning “Navodir ush-shabob” devoni nashrlaridagi tarje‘bandlarning matniy tafovutlari va ularning g‘oyaviy-badiiy tahlili	110
Дилдора Бўронова. Инкорнинг лингвофалсафий, лингвомантикий, прагматик табиати хақида мулоҳазалар.....	112
Шоҳсанам Давронова. Қиссада бадий далиллашнинг ўрни.....	114
Nafisa Izzatullaevna G‘aybullaeva. Evfemizmning nutqdagi ijtimoiy ahamiyati	117
Орзигул Хайриддиновна Ганиева, Феруз Бахтиёрвич Садуллаев. “Муқаддас” қиссасининг бадий хусусиятлари.....	118
Шахноза Кахрамоновна Гулямова. Кўп маъноли сўзлар қуршовини лингвистик моделлаштириш	122
Maqsuda Baqoyevna Ikromova. Xorijiy tillarni o‘rgatishda va o‘rganishda zamonaviy metodlar va texnologiyalarning o‘rni.....	124
Аъзамжон Авазжон ўғли Ихтиёр. Субъектив муносабат семантикасининг фраземалар парадигмаларини шакллантириши хусусида	126
Турсунали Жумаев. Морфологик тарихий қолдиқларда вариантлашув	129
Шахло Шокировна Жумаева. Миллий колорит ва унинг хусусияти.....	132
Nazokat Zaripboyeva. Milliy til korpusining paydo bo‘lishi va taraqqiyoti.....	134
Nazokat Zaripboyeva. O‘zbek tilining milliy korpusini yaratish mezonlari	138
Ихтиёр Нигматуллаевич Камолов. Тилшунослик ва адабиётшуносликда биографик ёндашувнинг долзарблиги.....	142
Bayramali Kilichev, Intizora Axmatova. Ayrim toponimlarning tarkibi va semantikasi haqida	145
Bayramali Kilichev, Sharofiddin Rahmatullayev. O‘zbek ertaklaridagi antroponimlarining lingvomadaniy asoslari	148
Дилрабо Қувватова, Раҳима Шарипова. Рауф Парфи шеърятда шамол рамз сифатида	151
Umidjon Yigitaliyev. “Shaxs” lisoniy zarrasining fonetik-fonologik tizimda voqelanishi	154
Shahnoza Yusufvna Yoqubova. Obyektli birikmalarning formal grammatik tavsifi xususida	155
Фармонов Б.Б. Рельефонимларнинг инглиз тилида семантик тузилиши.....	158
Khamdamova Sitara Bakhshilloevna. William Butler yeats’ myth-making features.....	160
Нафиса Низомиддиновна Ҳамроева. Илтифот ва унинг метакоммуникатив вазифалари	163
Ильхомжон Собирович Мадрахимов. Проблемы языковых единиц – одна из узловых проблем теоретического языкознания	165
Шохиста Тухташевна Махмараимова. Луғавий бирликлар ўртасидаги эпидигматик муносабат.....	169
Сиддиқжон Мўминов, Табассумхон Мўминова. Хуршид Дўстмуҳаммаднинг “Ёлғиз” қиссасида бадий нутқ ва услубнинг ўзига хослиги	173
Mahbuba Muhammadova. Humoyun Mirzo Nisoriy talqinida.....	176
Дилфуза Сайтовна Нарзуллаева. Халқимизнинг момо култига алоқадор мифологик қарашлари	179
Saida Axmedjanovna Nazarova, Maxfirat Yusupovna Xojjiyeva. Lisoniy sintaktik birliklarning tibbiy nutqda voqelanishi	183
Ниязова Г. Детектив асарлар тилининг прагматик хусусиятларини таҳлил қилиш	186
Munavvar Sultonovna Olimova. Ona tilim – millatim ruhi.....	188
Зарина Олимова. Гулистон Матёкубова ижодида ташхиснинг ўрни	190
Ситорабону Уринова. Отличия и отличия рассказа издания “рабгузий” от его преобразований в рассказе “строительство и завершение каабы”	193